

17. september 2017

Pesticider over grænseværdi lukker boringer.

På baggrund af Miljøstyrelsens anbefaling har vi i Nr. Lyndelse Vandværk besluttet at tage prøver af følgende Pesticider: **Chloridazon, desphenyl-chloridazon, methyl-desphenyl-chlorodazon.**

Pesticiderne stammer fra ukrudtsmidlet Pyramin

Stoffet desphenyl-chloridazon er et nedbrydningsprodukt af chloridazon, der i dag er forbudt i Danmark. Det er et ukrudtsmiddel, der tidligere har været anvendt i produktionen af roer, rødbeder og løg.

Vi har nu modtaget resultaterne fra , det viser sig at vi også har problemer.

Boring 1

Desphenyl-Chloridazon 0,075 $\mu\text{g/l}$.

Boring 2

Desphenyl-Chloridazon 0,17 $\mu\text{g/l}$.

Methyl-Desphenyl-Chloridazon 0,025 + $\mu\text{g/l}$.

Boring 3

Desphenyl-Chloridazon 1,7 $\mu\text{g/l}$.

Methyl-Desphenyl-Chloridazon 0,49 $\mu\text{g/l}$.

Boring 4 er ok

Boringer der er over grænseværdien er taget ud af drift.

Formand
Benny Rasmussen

Nr. Lyndelse vandværk

Orientering fra Miljøstyrelsen

Vandværker skal teste for flere pesticidrester i drikkevandet
31-08-2017.

Pressemeddelelse Pesticider Vand i hverdagen

Efter fund af desphenyl-chloridazon i drikkevandet over grænseværdien skal vandværkerne fremover teste

for stoffet, der stammer fra et ukrudtsmiddel brugt frem til 1990'erne.

Side 10 af 14

Vandværkerne i Danmark tester løbende vores drikkevand for 35 forskellige pesticider og nedbrydningsprodukter af pesticider. Nu kan de føje et stof mere til listen, efter at Miljøstyrelsen på Vandpanelets anbefaling har besluttet, at der fremover også skal testes for desphenyl-chloridazon. Miljøstyrelsen havde indkaldt til mødet tidligere i dag, efter at der var gjort fund af desphenyl-chloridazon

over grænseværdien i drikkevand flere steder i landet.

- Vi har heldigvis ikke set noget, der udgør en sundhedsrisiko. Men lokale fund i drikkevandet tyder på, at

rester af det her pesticid kan være mere udbredt, end man hidtil har troet. Derfor gør vi det nu obligatorisk

for vandværkerne at teste for det, siger vicedirektør i Miljøstyrelsen Mads Leth-Petersen.

Er der flere?

Chloridazon blev brugt ved blandt andet dyrkning af roer, indtil det blev udfaset i Danmark i 1996, og

desphenyl-chloridazon stammer herfra. Vandpanelet besluttede på dagens møde også at nedsætte en

arbejdsgruppe, der skal vurdere, om andre stoffer skal være obligatoriske i vandværkernes drikkevandskontrol.

- Vi har alle en interesse i at sikre rent vand i hanerne, som man trygt kan drikke. Selvom der ikke er en

sundhedsrisiko ved de fund, der er gjort, nedsætter vi nu en arbejdsgruppe, som skal se på, om der skal

justeres på procedurerne for at identificere de stoffer, vi skal teste for. Her vil vi også få hjælp fra regionerne, der har en lokal indsigt i nogle af de nye fund, siger Mads Leth-Petersen.

Vandpanelet består ud over Miljøstyrelsen af Danske Vandværker, Dansk Vand- og Spildevandsforening, KL

og Styrelsen for Patienssikkerhed. Til mødet i dag deltog også Danske Regioner.

Side 11 af 14

Yderligere oplysninger

Pressemedarbejder Thomas Hag, tlf. 20 65 33 42, e-mail: thmha@mfvm.dk

FAKTA: Grænseværdi og sundhedsrisiko

Vandværkerne pålægges nu at teste drikkevandet for desphenyl-chloridazon, efter at stoffet er fundet flere

steder over grænseværdien.

Fundene udgør dog ikke en sundhedsrisiko. I Danmark er grænseværdien for pesticidrester i drikkevand

nemlig politisk fastsat meget lavt til 0,1 mikrogram/liter, fordi vi helst ikke vil have pesticider i drikkevandet

overhovedet.

I andre EU-lande ligger grænseværdierne væsentlig højere. De aktuelle fund ville derfor ikke være problematiske, hvis de var blevet gjort i andre EU-lande.

Den sundhedsmæssigt acceptable daglige indtagelse af stoffet for drikkevand er 300 mikrogram/liter for

voksne og 50 mikrogram/liter for små børn. Det vil sige, at grænseværdien er sat henholdsvis 3000 og 500

gange lavere, end hvis værdierne udelukkende skulle være sat ud fra sundhedshensyn.

Kontakt: Miljøstyrelsen Haraldsgade 53 2100 København Ø, Tlf. 72 54 40 00

mst@mst.dk

AGROLAB Umwelt Kiel Dr.-Hell-Str. 6, 24107 Kiel

Nr. Lyndelse Vandværk
v/ Benny Rasmussen
Lumbyvej 58
5792 Årslev
DÅNEMARK

Dato 15.09.2017
Kundenr. 20081821

ANALYSERAPPORT 1854429 / 2 - 295910

Skråstregen bagved ordre - / analysen svarer til den aktuelle version af rapporten. Denne version erstatter alle forudgående versioner af rapporten.

Ordre 1854429 / 2 Nr. Lyndelse Vandværk - DGU 146.600
 Analyse nr. 295910 Grundvand
 Fakturamodtager 20099307 Nr. Lyndelse Vandværk
 Prøvens ankomst 11.09.2017
 Prøvetagning 11.09.2017 11:58
 Prøvetager AL-North Pia Rosendahl Larsen
 Kunde-prøvebetegnelse A40000230889
 Formål Børingskontrol, drikkevandsindvinding
 Udtagningssted Nr. Lyndelse Vandværk
 Boring
 Postnummer/Sted 5792 Årslev
 Anlægs-ID 146.600

	Enhed	Resultat	Påvisningsgrænse	Kvantificeringsgr.	Metode
Fysisk-kemisk Parameter					
Temperatur (Feltmåling)	°C	9,6		0	DIN 38404-4 (C 4)
Pesticider og nedbrydningsprodukter					
Chloridazon	µg/l	<0,01 (LOD)	0,01	0,03	DIN EN ISO 11369 (F 12) (mod.)(BB)
Ikke relevant metabolit					
Desphenyl-Chloridazon	µg/l	0,075	0,025	0,05	DIN EN ISO 11369 (F 12) (mod.)(BB)
Methyl-Desphenyl-Chloridazon	µg/l	<0,010 (LOD)	0,01	0,025	DIN EN ISO 11369 (F 12) (mod.)(BB)

Symbolet "<(LOD)" eller i.d. i kolonnen "Resultat" betyder, at stoffet ikke kan detekteres, da det ligger under detektionsgrænsen.

u) Analyseret på andet akkrediteret Agrolab-laboratorie

Agrolab grupper laboratorier

Undersøgt af

(BB) AGROLAB Belliggenhed Eching / Ammersee, Moosstrasse 6 a, 82279 Eching / Ammersee, akkrediteret til metoden citerede ISO/IEC 17025:2005, Akkreditering certifikat: D-PL-14289_01_00

Metode

DIN EN ISO 11369 (F 12) (mod.)

Bemærkninger

Fordelingslist: ech@faaborgmidtfyn.dk, nrlyndelsevandvaerk@mail.dk, pemille.bjarne@email.dk, anabela@nrlyndelsenet.dk, kontakt@nrlyndelsevand.dk

Prøvetagning er udført i henhold til: DVGW W112; DWA-A 908; ISO 5687-11; DIN 38402-13 (A13)

Dato 15.09.2017
Kundenr. 20081821

ANALYSERAPPORT 1854429 / 2 - 295910

Testens begyndelse: 12.09.2017
Testens afslutning: 14.09.2017

Testresultaterne gælder udelukkende for testens genstande. Ved prøver af ukendt oprindelse er en plausibilitetskontrol kun mulig under visse forudsætninger. Mangfoldiggørelse af uddrag af rapporten er ikke tilladt uden vores skriftlige tilladelse.

AGROLAB Umwelt Kiel Frau Naujeck, Tlf. / 7877 5452
Kundeservice Dræn-/Grund-/Overfladevand

Parametrene beskrevet i dette dokument er akkrediteret iht. ISO/IEC 17025:2005. Udelukkende ikke akkrediterede parametre er markeret med " * " .

AGROLAB Umwelt Kiel Dr.-Hell-Str. 6, 24107 Kiel

Nr. Lyndelse Vandværk
v/ Benny Rasmussen
Lumbyvej 58
5792 Årslev
DÄNEMARK

Dato 15.09.2017
Kundenr. 20081821

ANALYSERAPPORT 1854430 / 2 - 295911

Skråstregen bagved ordre - / analysenr svarer til den aktuelle version af rapporten. Denne version erstatter alle forudgående versioner af rapporten.

Ordre 1854430 / 2 Nr. Lyndelse Vandværk - DGU 146.633
Analyse nr. 295911 Grundvand
Faktura/modtager 20099307 Nr. Lyndelse Vandværk
Prøvens ankomst 11.09.2017
Prøvetagning 11.09.2017 12:06
Prøvetager AL-North Pia Rosendahl Larsen
Kunde-prøvebetegnelse A40000230901
Formål Boringskontrol, drikkevandsindvinding
Udtagningssted Nr. Lyndelse Vandværk
Boring
Gade Skovrevlgyden 1
Postnummer/Sted 5792 Årslev
Anlægs-ID 146.633

	Enhed	Resultat	Påvisningsgrænse	Kvantificeringsgr.	Metode
Fysisk-kemisk Parameter					
Temperatur (Feltmåling)	°C	9,6		0	DIN 38404-4 (C 4)
Pesticider og nedbrydningsprodukter					
Chloridazon	µg/l	<0,01 (LOD)	0,01	0,03	DIN EN ISO 11369 (F 12) (mod. VBB) u)
Ikke relevant metabolit					
Desphenyl-Chloridazon	µg/l	0,17	0,025	0,05	DIN EN ISO 11369 (F 12) (mod. VBB) u)
Methyl-Desphenyl-Chloridazon	µg/l	<0,025 (+)	0,01	0,025	DIN EN ISO 11369 (F 12) (mod. VBB) u)

Symbolet "<(LOD)" eller l.d. i kolonnen "Resultat" betyder, at stoffet ikke kan detekteres, da det ligger under detektionsgrænsen.

Symbolet "<(+) i kolonnen "Resultat" betyder, at stoffet kan detekteres men ikke kvantificeres, da det ligger under kvantificeringsgrænsen.

u) Analyseret på andet akkrediteret Agrolab-laboratorie

Agrolab grupper laboratorier

Undersøgt af

(BB) AGROLAB Belliggenhed Eching / Ammersee, Moosstrasse 6 a, 82279 Eching / Ammersee, akkrediteret til metoden citerede ISO/IEC 17025:2005, Akkreditering certifikat: D-PL-14289_01_00

Metode

DIN EN ISO 11369 (F 12) (mod.)

AGROLAB Agrar und Umwelt GmbH

Dr.-Hell-Str. 6, 24107 Kiel, Germany
www.agrolab.de

Dato 15.09.2017
Kundenr. 20081821

ANALYSERAPPORT 1854430 / 2 - 295911

Bemærkninger

Fordelingslist: ech@faaborgmidfyn.dk, nrlyndelsevandvaerk@mail.dk, pernille.bjarme@email.dk,
anbela@nrlyndelsenet.dk, kontakt@nrlyndelsevand.dk

Prøvetagning er udført i henhold til: DVGW W112; DWA-A 908; ISO 5687-11; DIN 38402-13 (A13)

Testens begyndelse: 12.09.2017
Testens afslutning: 14.09.2017

Testresultaterne gælder udelukkende for testens genstande. Ved prøver af ukendt oprindelse er en plausibilitetskontrol kun mulig under visse forudsætninger. Mangfoldiggørelse af uddrag af rapporten er ikke tilladt uden vores skriftlige tilladelse.

A handwritten signature in blue ink that reads 'C. Naujeck'.

AGROLAB Umwelt Kiel Frau Naujeck, Tlf. / 7877 5452
Kundeservice Dræn-/Grund-/Overfladevand

AGROLAB Umwelt Kiel Dr.-Hell-Str. 6, 24107 Kiel

Nr. Lyndelse Vandværk
v/ Benny Rasmussen
Lumbyvej 58
5792 Årslev
DANEMARK

Dato 15.09.2017
Kundenr. 20081821

ANALYSERAPPORT 1854431 - 293733

Ordre 1854431 Nr. Lyndelse Vandværk - DGU 146.678
Analyse nr. 293733 Grundvand
Faktura/modtager 20099307 Nr. Lyndelse Vandværk
Prøvens ankomst 11.09.2017
Prøvetagning 11.09.2017 12:13
Prøvetager AL-North Pia Rosendahl Larsen
Kunde-prøvebetegnelse A40000230893
Formål Boringskontrol, drikkevandsindvinding
Udtagningssted Nr. Lyndelse Vandværk
Boring
Gade Skovrevlglyden 1
Postnummer/Sted 5792 Årslev
Anlægs-ID 146.678

Parametrene beskrevet i dette dokument er akkrediteret iht. ISO/IEC 17025:2005. Udelukkende ikke akkrediterede parametre er markeret med "*".

	Enhed	Resultat	Påvisningsgrænse	Kvantificeringsgr.	Metode
Fysisk-kemisk Parameter					
Temperatur (Feltmåling)	°C	9,6		0	DIN 38404-4 (C 4)
Pesticider og nedbrydningsprodukter					
Chloridazon	µg/l	<0,01 (LOD)	0,01	0,03	DIN EN ISO 11369 (F 12) (mod.)(BB) u)
Ikke relevant metabolit					
Desphenyl-Chloridazon	µg/l	1,7	0,025	0,05	DIN EN ISO 11369 (F 12) (mod.)(BB) u)
Methyl-Desphenyl-Chloridazon	µg/l	0,49	0,01	0,025	DIN EN ISO 11369 (F 12) (mod.)(BB) u)

Symbolet "<(LOD)" eller l.d. i kolonnen "Resultat" betyder, at stoffet ikke kan detekteres, da det ligger under detektionsgrænsen.

u) Analyseret på andet akkrediteret Agrolab-laboratorie

Agrolab grupper laboratorier

Undersøgt af

(BB) AGROLAB Belliggenhed Eching / Ammersee, Moosstrasse 6 a, 82279 Eching / Ammersee, akkrediteret til metoden oterede ISO/IEC 17025:2005, Akkreditering certifikat: D-PL-14289_01_00

Metode

DIN EN ISO 11369 (F 12) (mod.)

Bemærkninger

Fordelingslist: ech@faaborgmidtfyn.dk, nrlyndelsevandvaerk@mail.dk, pemille.bjarne@email.dk, anbela@nrlyndelsenet.dk, kontakt@nrlyndelsevand.dk

Prøvetagning er udført i henhold til: DVGW W112; DWA-A 908; ISO 5687-11; DIN 38402-13 (A13)

AGROLAB Agrar und Umwelt GmbH

Dr.-Heil-Str. 6, 24107 Kiel, Germany
www.agrolab.de

Dato 15.09.2017
Kundenr. 20081821

ANALYSERAPPORT 1854431 - 293733

Testens begyndelse: 12.09.2017
Testens afslutning: 15.09.2017

Testresultaterne gælder udelukkende for testens genstande. Ved prøver af ukendt oprindelse er en plausibilitetskontrol kun mulig under visse forudsætninger. Mangfoldiggørelse af uddrag af rapporten er ikke tilladt uden vores skriftlige tilladelse.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'C. Naujeck', is written over the printed name below.

AGROLAB Umwelt Kiel Frau Naujeck, Tlf. / 7877 5452
Kundeservice Dræn-/Grund-/Overfladevand

Parametrene beskrevet i dette dokument er akkrediteret iht. ISO/IEC 17025:2005. Udelukkende ikke akkrediterede parametre er markeret med * * *.

000-327102012-04-09

AG Hildesheim
HRB 200557
Ust./VAT-ID-Nr.
DE 198 696 523

Geschäftsführer
Dr. Paul Wimmer
Dr. Jens Radtke

Side 2 af 2

AGROLAB Umwelt Kiel Dr.-Hell-Str. 6, 24107 Kiel

Nr. Lyndelse Vandværk
v/ Benny Rasmussen
Lumbyvej 58
5792 Årslev
DÅNEMARK

Dato 15.09.2017
Kundenr. 20081821

ANALYSERAPPORT 1854432 / 2 - 295912

Skråstregen bagved ordre - / analysenr svarer til den aktuelle version af rapporten. Denne version erstatter alle forudgående versioner af rapporten.

Ordre 1854432 / 2 Nr. Lyndelse Vandværk - DGU 146.2040
Analyse nr. 295912 Grundvand
Fakturamodtager 20099307 Nr. Lyndelse Vandværk
Prøvens ankomst 11.09.2017
Prøvetagning 11.09.2017 12:27
Prøvetager AL-North Pia Rosendahl Larsen
Kunde-prøvebetegnelse A40000230504
Formål Boringskontrol, drikkevandsindvinding
Udtagningssted Nr. Lyndelse Vandværk
Boring
Gade Ved Langagergyden (5653)
Postnummer/Sted 5792 Årslev
Anlægs-ID 146.2040

	Enhed	Resultat	Påvisningsgrænse	Kvantificeringsgr.	Metode
Fysisk-kemisk Parameter					
Temperatur (Feltmåling)	°C	9,5		0	DIN 38404-4 (C 4)
Pesticider og nedbrydningsprodukter					
Chloridazon	µg/l	<0,01 (LOD)	0,01	0,03	DIN EN ISO 11369 (F 12) (mod. I/BB)
Ikke relevant metabolit					
Desphenyl-Chloridazon	µg/l	<0,025 (LOD)	0,025	0,05	DIN EN ISO 11369 (F 12) (mod. I/BB)
Methyl-Desphenyl-Chloridazon	µg/l	<0,010 (LOD)	0,01	0,025	DIN EN ISO 11369 (F 12) (mod. I/BB)

Symbolet "<_(LOD)" eller l.d. i kolonnen "Resultat" betyder, at stoffet ikke kan detekteres, da det ligger under detektionsgrænsen.

u) Analyseret på andet akkrediteret Agrolab-laboratorie

Agrolab grupper laboratorier

Undersøgt af

(BB) AGROLAB Belliggenhed Eching / Ammersee, Moosstrasse 6 a, 82279 Eching / Ammersee, akkrediteret til metoden citerede ISO/IEC 17025:2005, Akkreditering certifikat: D-PL-14289_01_00

Metode

DIN EN ISO 11369 (F 12) (mod.)

Bemærkninger

Fordelingslist: ech@faaborgmidtfyn.dk, nrlyndelsevandvaerk@mail.dk, pemille.bjarne@email.dk, anabela@nrlyndelsenet.dk, kontakt@nrlyndelsevand.dk

Prøvetagning er udført i henhold til: DVGW W112; DWA-A 908; ISO 5687-11; DIN 38402-13 (A13)

AGROLAB Agrar und Umwelt GmbH

Dr.-Hell-Str. 6, 24107 Kiel, Germany
www.agrolab.de

Dato 15.09.2017
Kundenr. 20081821

ANALYSERAPPORT 1854432 / 2 - 295912

Testens begyndelse: 12.09.2017
Testens afslutning: 14.09.2017

Testresultaterne gælder udelukkende for testens genstande. Ved prøver af ukendt oprindelse er en plausibilitetskontrol kun mulig under visse forudsætninger. Mangfoldiggørelse af uddrag af rapporten er ikke tilladt uden vores skriftlige tilladelse.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'C. Naujeck', is written over a faint, illegible printed name.

AGROLAB Umwelt Kiel Frau Naujeck, Tlf. / 7877 5452
Kundeservice Dræn-/Grund-/Overfladevand

